

PATVIRTINTA
Vytauto Didžiojo universiteto
Rektoriaus 2023 m. sausio 30 d.
Įsakymu Nr. 46

**TARTIES ĮVERTINIMO, STOJANT Į VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO STUDIJŲ
PROGRAMĄ „SPECIALIOJI PEDAGOGINĖ PAGALBA (LOGOPEDIJA),“
ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO 2023 M. TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Tarties įvertinimo, stojant į Vytauto Didžiojo universiteto (toliau – Universitetas) bakalauro studijų programą „Specialioji pedagoginė pagalba (Logopedija)“ organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Universitete vykdomo Tarties įvertinimo bendrają organizavimo tvarką, vykdymą bei rezultatų skelbimą, apeliacijų teikimo tvarką ir dokumentų saugojimą.
2. Tarties įvertinimo organizavimo tikslas – patikrinti ir įvertinti stojančiųjų tarties ir kalbėjimo ypatumus, siekiant numatyti pirmą stojančiųjų tinkamumą logopeda profesijai.

**II. BENDROJI TARTIES ĮVERTINIMO
ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA**

3. Tarties įvertinimo, stojant į bakalauro studijų programą „Specialioji pedagoginė pagalba (Logopedija)“ vertinimą atlieka logopedas praktikas ar teoretikas (toliau – Vertintojas).
4. Tarties įvertinimą administruoja rektoriaus paskirtas Tarties įvertinimo administratorius, kuris atsako už įvertinimo organizavimą, darbo užtikrinimą, galutinių įvertinimų suvedimą į informacinę sistemą.
5. Tarties įvertinimas organizuojamas ir vykdomas nuotoliniu būdu pagal iš anksto sudarytą ir patvirtintą kalendorinį tvarkaraštį, informacija skelbiama Universiteto svetainėje www.vdu.lt.
6. Kiekvienas Tarties vertinime dalyvaujantis stojantysis egzamino vykdymo administratoriui pateikia asmens tapatybės dokumentą (pasą, asmens tapatybės kortelę, vairuotojo pažymėjimą). Prieš stojamojo egzamino pradžią stojantieji supažindinami su egzamino laikymo trukme ir eiga, kitais reikalavimais.
7. Stojančiam užsiregistravus LAMA BPO informacineje sistemoje ir į savo prašymą įtraukus studijų programą „Specialioji pedagoginė pagalba (Logopedija)“, kuriai būtinės Tarties vertinimas, ne vėliau kaip 24 val. iki stojamojo egzamino pradžios yra priskiriamas tai studijų programai reikalingas laikyti stojamasis egzaminas (išskyrus pavasario sesijos metu vykstančius stojamuosius egzaminus, į kuriuos reikia registruotis nuo kovo 1 iki kovo 12 dienos). Stojančiam egzaminų tvarkaraštyje nurodomas egzamino laikymo laikas, tai laikoma registracija stojamajam egzaminui.
8. Stojančiųjų gebėjimų patikrinimo eilė sudaroma pagal jų registravimosi į stojamąjį egzaminą pirmumą.
9. Stojantysis privalo atligli visas Tarties įvertinimo užduotis. Atliktas Tarties įvertinimo užduotis vertintojas įvertina vadovaudamas Aprašo priede pateiktais vertinimo kriterijais ir pildydamas Tarties įvertinimo formą (2 priedas).
10. Tarties įvertinimo administratorius užpildo Tarties įvertinimo rezultatus į žiniaraščius.
11. Kad Tarties įvertinimas būtų laikomas teigiamu, visos Tarties įvertinimo dalys, turi būti įvertintos teigiamai.
12. Stojantysis, užsiregistravęs, bet nedalyvavęs pagrindinės sesijos Tarties įvertinime dėl ligos arba kitos pateisinamos priežasties, ne vėliau kaip per 48 val. po pagrindinės sesijos turi kreiptis į Universiteto administratorių, atsakingą už Tarties įvertinimą, su prašymu leisti dalyvauti Tarties įvertinime papildomos sesijos metu ir pateikti nedalyvavimo priežastį įrodantį oficialų dokumentą.

- Papildomo stojamojo egzamino metu stojamajį egzaminą laikyti stojantiesiems, neužsiregistravusiems iki pagrindinės sesijos egzamino laikymo nustatyto termino, neleidžiamą.
13. Stojantieji, kurie išankstinės pavasario sesijos metu laikė stojamajį egzaminą ir jo neišlaikė, pagrindinės stojamujų egzaminų vasaros sesijos metu perlaikyti nebegalės.
14. Stojantieji, kurie pagrindinės egzaminų sesijos metu laikė stojamajį egzaminą ir jo neišlaikė, papildomame priėmimo etape dalyvauti negali.
15. Tarties įvertinimo rezultatai stojantiesiems skelbiami Universiteto nustatyta tvarka – ne vėliau kaip per 48 val. nuo Tarties įvertinimo pabaigos.

III. TARTIES ĮVERTINIMO TURINYS, VYKDYMAS IR REZULTATAI

15. Tarties įvertinimas atliekamas nuotoliniu būdu naudojant Universiteto vaizdo konferencijų programinę įrangą. Stojančiajam pateikus prašymą studijuoti LAMA BPO informacinėje sistemoje Tarties įvertinimo administratorius paskirs tikslų virtualaus pokalbio laiką. Ne vėliau kaip 12 val. iki Tarties įvertinimo pradžios kiekvienam stojančiajam priėmimo prašyme nurodytu el. paštu bus atsiusta informacija apie paskirtą virtualaus pokalbio laiką, Universiteto vaizdo konferencijų programos nuoroda ir prisijungimo informacija.
16. Stojantysis prie Universiteto vaizdo konferencijų programinės įrangos privalo prisijungti jam paskirtu virtualaus pokalbio laiku kompiuteriu ar kitu įrenginiu, kuriame įdiegtos techniškai tvarkingai veikiančios vaizdo ir garso perdavimo priemonės (vaizdo kamera, mikrofonas, ausinės arba garso kolonėlės).
17. Paskirtu laiku prisijungės prie Universiteto vaizdo konferencijų programinės įrangos į virtualų pokalbių, stojantysis Tarties įvertinimo administratoriui parodo asmens tapatybės dokumentą (pasą, asmens tapatybės kortelę, vairuotojo pažymėjimą). Prieš virtualaus Tarties įvertinimo pradžią stojantysis supažindinamas su vertinimo trukme, eiga ir kitais reikalavimais.

IV. APELIACIJŲ TEIKIMO TVARKA

18. Stojantysis turi teisę pateikti apeliaciją dėl Tarties įvertinimo techninių klaidų ir procedūrų pažeidimo. Apeliaciją reikia pateikti studijų krypties administravimo grupės vadovui ne vėliau kaip per 24 val. nuo Tarties įvertinimo rezultatų paskelbimo.
19. Apeliacinę komisiją sudaro pirmininkas, studijų programos vadovas ir administravimo grupės vadovas.
20. Jei apeliacijos svarstymo metu Apeliacinė komisija numato kvieсти stojantįjį, apeliacijos svarstymo laikas ir vieta stojančiajam pranešami, kai jis pateikia prašymą apeliacijai.
21. Stojančiajam negali atstovauti kitas asmuo.
22. Apeliacinė komisija skundą išnagrinėja ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos. Apeliacinės komisijos sprendimai protokoluojami, protokolą pasirašo visi Apeliacinės komisijos nariai. Apeliacinės komisijos pirmininkas įrašo į žiniaraštį naują įvertinimą (jeigu jis yra keičiamas). Prie įvertinimo pasirašo visi Apeliacinės komisijos nariai.

V. TARTIES ĮVERTINIMO DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

23. Tarties įvertinimo rezultatai, pateikti Tarties įvertinimo formoje (2 priedas), yra saugomi Universiteto priėmimo komisijoje iki priėmimo į studijas pabaigos.
24. Neįstojusiuju Tarties įvertinimo rezultatai ir pasirašyti žiniaraščių originalai saugomi Universiteto priėmimo komisijoje iki priėmimo į studijas pabaigos.
25. Tarties įvertinimo žiniaraščiai perduodami Universiteto priėmimo komisijai ir saugomi nuo Tarties įvertinimo vykdymo datos iki priėmimo į studijas pabaigos.
26. Elektroniniai žiniaraščio duomenys saugomi Universiteto duomenų bazėje.

Vytauto Didžiojo universiteto vykdomų stojamujų egzaminų į studijų programą „Specialioji pedagoginė pagalba (Logopedija)“ organizavimo ir vykdymo 2023 m. tvarkos aprašo

1 priedas

2023 M. TARTIES ĮVERTINIMO, STOJANT Į VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO BALAKAURO STUDIJŲ PROGRAMĄ „SPECIALIOJI PEDAGOGINĖ PAGALBA (LOGOPEDIJA)“, KRITERIJAI

Tarties įvertinimą sudaro trys dalys:

1. Bendrujų tarties ir kalbėjimo ypatumų įvertinimas;
2. Garsų tarimo įvertinimas;
3. Kalbėjimo aparato anatominį ir funkcinį ypatumų įvertinimas.

I dalis: Bendrujų tarties ir kalbėjimo ypatumų įvertinimo kriterijai

Užduotis. Padeklamuoti pasirinktą eileraštį atmintinai, perskaityti pasirinktą nedidelę apimties tekštą (priekus, pakartoti sakinius).

Vertinimo kriterijus	Įvertinimas
1. Tarties taisyklingumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
2. Balso ypatumai	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
3. Prozodijos ypatumai	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
4. Kalbinis kvėpavimas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
5. Kalbėjimo tempas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
6. Kalbėjimas sklandumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
7. Kalbėjimo aiškumas, suprantamumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
8. Kitos kalbos akcentas ar kalbos taisyklingumas (esant dvikalbystei)	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
<i>I dalias įvertinimo rezultatas</i>	
Teigiamas / Neigiamas	

Vertinimas	Vertinimo pagrindimas
1. Tarties taisyklingumas	Teigiamas. Visi kalbos garsai tariami taisyklingai. Neigiamas. Kalbant išryškėja netikslus ar netaisyklingas garsų tarimas.
2. Balso ypatumai	Teigiamas. Nėra jokių balso pakitimų. Neigiamas. Stebimi balso pakitimai (kimus, čaižus, ypatingai tylus, duslus, kintančio aukštumo, išsenkantis ir kt. balsas), rezonavimo trūkumai
3. Prozodijos ypatumai	Teigiamas. Kalbėjimas nemonotoniskas (tinkama intonacija), taisyklingi loginiai kirčiai. Neigiamas. Kalbėjimas monotoniskas, netikslūs loginiai kirčiai.
4. Kalbinis kvėpavimas	Teigiamas. Tolygus kvėpavimas, pakankama iškvėpimo trukmė kalbant. Neigiamas. Paviršutiniškas kvėpavimas, trumpa iškvėpimo trukmė.
5. Kalbėjimo tempas	Teigiamas. Kalbėjimo tempas įprastas. Neigiamas. Pakitus kalbėjimo tempas (labai lėtas ar labai greitas).

6. Kalbėjimas sklandumas	Teigiamas. Kalbėjimas sklandus. Neigiamas. Kalbėjimui būdingi nesklandumai (sustojimai, pakartojimai, tēsimai, nejprastos pauzės, įterpiniai ir kt.)
7. Kalbėjimo aišumas, suprantamumas	Teigiamas. Kalbėjimas aiškus ir suprantamas. Neigiamas. Kalbėjimas neaiškus, sunkiai suprantamas.
8. Kitos kalbos akcentas ar kalbos taisyklingumas (esant dvikalbystei)	Teigiamas. Kalba taisyklinga, nėra gimtosios kalbos akcento. Neigiamas. Kalbant lietuvių kalba girdisi gimtosios kalbos akcentas, ryški kelių kalbų interferencija.
I dalies įvertinimo rezultatas	Teigiamas. Tikėtina, kad tarties ir kalbėjimo ypatumai netrukdo tinkamai atlikti logopedo funkcijų. Neigiamas. Tikėtina, kad tarties ir kalbėjimo ypatumai gali trukdyti tinkamai atlikti logopedo funkcijas.

II dalis: Garsų tarimo įvertinimo kriterijai

Užduotis. Pakartoti garsus jvairiose pozicijose (izoliuotus, skiemenyse, žodžiuose, sakiniuose), tarti daugiaskiemenių žodžius ir/ar skiemenu eiles.

Vertinimo kriterijus	Įvertinimas
1. Daugiaskemenių žodžių, skiemenu eilių tarimas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
2. Kalbos garsų tarimas jvairiuose kalbiniuose vienetuose	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
II dalies įvertinimo rezultatas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)

Vertinimas	Vertinimo pagrindimas
1. Daugiaskemenių žodžių, skiemenu eilių tarimas	Teigiamas. Taisyklingai tariami daugiaskiemeniai žodžiai, išlaikoma daugiaskemenių žodžių garsinė skieméninė struktūra, greiti ir nuoseklūs artikuliacinio aparato judesiai tariant skiemenu eiles. Neigiamas. Tariant daugiaskiemenus garsus neišlaikoma žodžių garsinė skieméninė struktūra, lėti, netikslūs ir nenuoseklūs judesiai tariant skiemenu eiles.
2. Kalbos garsų tarimas	Teigiamas. Taisyklingai tariami visi kalbos garsai jvairiuose kalbiniuose vienetuose (izoliuoti, skiemenyse, žodžiuose, sakiniuose) Neigiamas. Fiksuojamie kalbos garsų tarimo trūkumai (netikslus, netaisyklingas tarimas) jvairiuose kalbiniuose vienetuose
II dalies įvertinimo rezultatas	Teigiamas. Tikėtina, kad garsų tarimo ypatumai netrukdo tinkamai atlikti logopedo funkcijų. Neigiamas. Tikėtina, kad garsų tarimo trūkumai gali trukdyti tinkamai atlikti logopedo funkcijas.

III dalis: Kalbėjimo aparato anatominių ir funkcinių ypatumų įvertinimo kriterijai

Užduotis. Pagal instrukciją ar pavyzdį atlikti kalbėjimo aparato (žandikaulio, lūpų, liežuvio) pratimus.

Vertinimo kriterijus	Įvertinimas
1. Veido simetrija	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
2. Žandikaulio simetrija ir paslankumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
3. Dantų lanko taisyklingumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
4. Sąkandžio taisyklingumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
5. Minkštasis ir kietasis gomurys	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)

6. Lūpų simetrija ir judrumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
7. Liežuvio padėties taisyklingumas ir jūdesių tikslumas	Teigiamas (Taip) / Neigiamas (Ne)
<i>III dalies įvertinimo rezultatas</i>	Teigiamas / Neigiamas

Vertinimas	Vertinimo pagrindimas
1. Veido simetrija	Teigiamas. Veidas simetriškas. Neigiamas. Ryški veido asimetrija.
2. Žandikaulio simetrija ir paslankumas	Teigiamas. Apatinis žandikaulis simetriškas, jūdesiai nuoseklūs. Neigiamas. Ryški žandikaulio jūdesių asimetrija, netikslūs ar nekoordinuoti jūdesiai.
3. Dantų lanko taisyklingumas	Teigiamas. Dantų lankas taisyklingas. Neigiamas. Ryškūs dantų lanko pakitimai, iškritę dantys ir kt.
4. Sąkandžio taisyklingumas	Teigiamas. Dantų sąkandis taisyklingas. Neigiamas. Stebimi ryškūs dantų sąkandžio trūkumai (prognatija, progenija, atviras priekinis, atviras šoninis ir kt. sąkandžio trūkumai)
5. Minkštasis ir kietasis gomurys	Teigiamas. Nėra jokių anatominų minkštojo ir kietojo gomurio pakitimų. Neigiamas. Likę minkštojo ir kietojo gomurio pakitimai po operacijos, trumpas ar mažai judrus liežuvėlis.
6. Lūpų simetrija ir judrumas	Teigiamas. Lūpos simetriškos, nėra anatominų pakitimų, judrios, tikslūs jūdesiai tariant garsus. Neigiamas. Ryški lūpų asimetrija, lūpos nejudrios ar stebimi kt. anatominiai pakitimai.
7. Liežuvio padėties taisyklingumas ir jūdesių tikslumas	Teigiamas. Tariant garsus stebima taisyklinga liežuvio padėtis, liežuvio jūdesiai greiti ir tikslūs. Neigiamas. Netaisyklinga liežuvio padėtis, netikslūs ir/ar lėti liežuvio jūdesiai tariant garsus, trumpas poliežuvinis raištis, trukdantis taisyklingai tarti garsus, stebimi kompensaciniai žandikaulio jūdesiai atliekant liežuvio jūdesius.
<i>III dalies įvertinimo rezultatas</i>	Teigiamas. Tikėtina, kad kalbėjimo aparato anatominiai ir motorikos ypatumai netrukdo tinkamai atlikti logopedo funkcijų. Neigiamas. Tikėtina, kad kalbėjimo aparato anatominiai ir motorikos ypatumai gali trukdyti tinkamai atlikti logopedo funkcijas.

Galutinis tarties įvertinimo rezultatas	Teigiamas įvertinimas. Stojančiojo tarties ir kalbėjimo ypatumai yra tinkami logopedo pareigoms vykdyti. Stojantysis gali stoti į studijų programą „Specialioji pedagoginė pagalba (Logopedija)“ Neigiamas įvertinimas. Tikėtina, kad netaisyklinga stojančiojo tartis ir/ar kiti kalbėjimo ypatumai gali trukdyti tinkamai vykdyti logopedo pareigas, todėl stojantysis negali stoti į studijų programą „Specialioji pedagoginė pagalba (Logopedija)“
--	---

Vytauto Didžiojo universiteto vykdomų stojamujų egzaminų į studijų programą „Specialioji pedagoginė pagalba (Logopedija)“ organizavimo ir vykdymo 2023 m. tvarkos aprašo

2 priedas

2023 M. TARTIES ĮVERTINIMO FORMA, STOJANT Į VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO BALAKAURO STUDIJŲ PROGRAMĄ „SPECIALIOJI PEDAGOGINĖ PAGALBA (LOGOPEDIJA)“

Stojančiojo vardas, pavardė: _____
Tarties vertinimo data: _____

TARTIES ĮVERTINIMO FORMA

I dalis: Bendrujų tarties ir kalbėjimo ypatumų įvertinimas

Nr.	Vertinimo kriterijai	Ivertinimas
1.	Taisyklinga tartis (garsų tarimas)	☐ Taip ☐ Ne
2.	Balsas be pakitimų	☐ Taip ☐ Ne
3.	Tinkama prozodija	☐ Taip ☐ Ne
4.	Tolygus kalbinis kvėpavimas	☐ Taip ☐ Ne
5.	Tinkamas kalbėjimo tempas	☐ Taip ☐ Ne
6.	Kalbėjimas sklandus	☐ Taip ☐ Ne
7.	Kalbėjimas aiškus, suprantamas	☐ Taip ☐ Ne
8.	Néra kitos kalbos akcento ¹ (esant dvikalbystei)	☐ Taip ☐ Ne
9.	Taisyklinga kalba ir aiški minčių raiška (esant dvikalbystei)	☐ Taip ☐ Ne

I dalias rezultatas: Teigiamas Neigiamas

II dalis: Garsų tarimo įvertinimas

Nr.	Vertinimo kriterijai	Ivertinimas
1.	Taisyklingai tariami daugiaskemeniai žodžiai, skiemenu eilės	☐ Taip ☐ Ne
2.	Taisyklingai tariami visi kalbos garsai izoliuoti, skiemenyse, žodžiuose, sakiniuose	☐ Taip ☐ Ne
3.	Garsų tarimo trūkumai (<i>irašyti</i>):	

II dalias rezultatas: Teigiamas Neigiamas

III dalis: Kalbėjimo aparato anatomijos ir funkcijų įvertinimas

Nr.	Vertinimo kriterijai	Ivertinimas
1.	Veidas simetriškas	☐ Taip ☐ Ne
2.	Žandikaulis simetriškas ir paslankus	☐ Taip ☐ Ne
3.	Dantų lankas taisyklingas	☐ Taip ☐ Ne
4.	Sąkandis taisyklingas	☐ Taip ☐ Ne
5.	Néra minkštojo ir kietojo gomurio pakitimų	☐ Taip ☐ Ne
6.	Lūpos simetriškos, judrios, be anatominių pakitimų	☐ Taip ☐ Ne
7.	Taisyklinga liežuvio padėtis ir tikslūs judeesiai	☐ Taip ☐ Ne

III dalias rezultatas: Teigiamas Neigiamas

Galutinis Tarties įvertinimo rezultatas: Teigiamas Neigiamas

Pastabos.

Vertintojas: _____
(vardas, pavardė, parašas)

Su vertinimo rezultatu susipažinau: _____
(stojančiojo parašas)

¹ Jei néra, pasirenkamas atsakymas „taip“.